

Úton az Európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer felé

Nem ez az első alkalom, hogy az Európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszerről (röviden ECVET) írunk e Magazin hasábjain. Két korábbi számunkban már bemutattuk a szakképzésben tervezett kreditrendszer hátterét, alapjait, illetve egy, a gyakorlatból, alulról indult kezdeményezés alapján bevált mintát.

Mivel az ECVET kialakítása egy hosszabb folyamat, amelynek minden lépéséből lehet tanulni, így fontos, hogy ne csak a nagyobb eredményeket, hanem az odavezető utat is bemutassuk.

A Tempus Közalapítvány az ECVET felhasználói csoport tagjaként 2011. március 14-16. között képviseltette magát a Prágában megrendezésre került, az ECVET bevezetését elősegítő workshopon, mivel az ECVET kidolgozását és annak gyakorlatban való alkalmazását széleskörű nemzeti és nemzetközi konzultáció előzi meg. A workshop a harmadik a sorban egy három éven át tartó, 6 találkozóából álló sorozatban, mely az európai szakképzési rendszerek naprakész változásainak megismerését, nemzeti kontextusban értelmezhető kommunikációs eszközök fejlesztését kezdeményezi. A résztvevők a szakképzésért felelős minisztériumok és intézetek képviselői voltak, akiknek a kapcsolatépítés és együttműködés során lehetőségük nyílt a többi ország gyakorlatának megismerésére, problémák felvetésére, ezek megoldási lehetőségeinek keresésére.

Ilyen a nemzetközi mobilitást, illetve a nem-formális és informális tudás elismertetését megnehezítő probléma az egyéni tanulói utak során:

- más ország oktatási rendszerében/képesítési rendszerében való bizalom hiánya
- a validáció szervezésének, felülről vagy alulról jövő kezdeményezésének kérdése (két partner között / több partner között / EU-s szinten)
- széleskörű információnyújtás hiánya az érintettek részére

A megoldási javaslatok között szerepelt a szakképesítések átláthatóbbá tételére irányuló nemzetközi projektekből való részvétel, tanulási eredményekre épülő vizsgaanyagok kidolgozása.

Bízatos, hogy a szakképzés moduláris rendszere Magyarországon jó alapot szolgálhat az ECVET bevezetéséhez, ahogy ezt az alábbi fotók is szemléltetik: az európai országok egy ECVET-skálán helyezték el önmagukat, jobbról balra felé haladva – ahol az ECVET bevezetésében élenjáró országok a jobb oldalon állnak. A sorrend természetesen nem reprezentatív értékű, csak egy gyors betekintést ad, hogy az egyes országok hol tartanak most a folyamatban. Magyarország erős középmezőnyben ugyan, de a bal oldali fotón helyezkedik el, ami ha nem is tudományos felmérés eredményeként, csak az ECVET bevezetésére irányuló gyors kérdőíves válaszadásként, de megközelítőleg pontosan tükrözi helyzetünket az európai országok között az ECVET implementációjában.

Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR, European Qualification Framework – EQF), mint kiindulás alap, meghatározása szerint tanulási eredmények: „Arra vonatkozó állítások, hogy a tanuló mit tud, mit ért meg, és minek az elvégzésére képes a tanulási folyamat befejeztével” („statements of what a learner knows, understands and is able to do on completion of a learning process”, European Parliament, 2008).

A találkozó résztvevői jelezték, hogy az előbbi fogalom különböző tartalmakat takar a különböző országokban, ami további félreértést okozhat a tanulási eredményekből felépülő egységek (units) elismertetése során.

Az ECVET implementációjához elengedhetetlen a tanulási eredmények és egységek használata a képesítések, képző programok, értékelések leírására a különböző nemzeti kontextusokban.

A workshop konklúziója, hogy bár a szakképzési rendszerek diverzitása jelentős, mégis az egyes szakmák determinálják az elvégzésükhöz szükséges tanulási eredményeket, és ennek felismerése teheti vonzóvá az ECVET-et, melynek a nemzetközi mobilitások elismertetésében betöltött szerepe vitathatatlan.

Mivel a mobilitás terén az európai szakképzési együttműködések jelentős hányadát Leonardo da Vinci mobilitási programból támogatják, ezért elmondható, hogy jelenleg a mobilitási projektek adnak háttérrel és gyakorlati példát az ECVET bevezetéséhez a szakoktatás és képzés területén. Ezen kívül elindultak már fejlesztő, és már létező gyakorlatok átvételét célzó projektek, hiszen az ECVET-et beemelték a különböző pályázati lehetőségek szakmai prioritásai közé (pl: Leonardo da Vinci innovációtranszfer, 5. stratégiai prioritás, innovációfejlesztés pályázattípus, 1. prioritás)

Így a megvalósuló projekteken keresztül a Nemzeti Irodák tapasztalata jelentősen hozzájárulhat az ECVET felhasználói útmutató (Users' Guide) elkészültéhez. Az ECVET Users' Guide az ECVET interaktív fórumán – www.ecvet-team.eu – 2011 őszén lesz elérhető, de addig is ez az oldal szolgálja az ECVET-tel kapcsolatos kommunikációt és itt olvasható az ECVET hírlevél is.

Az ECVET felhasználói csoporton kívül az Egész életen át tartó tanulás programot az egyes országokban koordináló Nemzeti Irodák tematikus együttműködése - a NetECVET projekt - is a tájékoztatást, a bevált példák azonosítását kívánja erősíteni jó gyakorlatok közzétételével, a mobilitási gyakorlatok projekteredményeinek tanulási eredményekben való leírásával. A projekt honlapján bővebb információk érhetők el: <http://www.leonardodavinci-projekte.org/adam/thematicgroup/ECVET>

További cél pályázóink folyamatos tájékoztatása az ECVET-ről hazai szinten is. Ennek szellemében történt információnyújtás az őszi pályázatíró szemináriumunkon, melynek eredményeként a 2011-es pályázati fordulóban már számos Leonardo mobilitási pályázat érkezett be - a tudás-készség-kompetencia hármásával leírt - tanulási eredményekben megfogalmazott munkaprogrammal.

A tájékozódást továbbá az Európai Bizottság ECVET szemináriumai is segítik, ahol a részvétel minden érintett számára javasolt: részletes tájékoztatás és regisztráció a www.ecvet-team.eu honlapon található.

A szemináriumok témája, időpontja és helyszíne		
2011. május 4-6.	Support and development ECVET Seminar network: „ECVET for VET qualifications designers”	Róma
2011. május 25-27.	Support and development ECVET Seminar network: „ECVET for all users”	Bécs
2011. szeptember 12-14.	Support and development ECVET Seminar network: „ECVET for all users”	Amszterdam
2011. october 24-26.	Support and development ECVET Seminar network: „ECVET for mobility”	Lisszabon

Szerző: Lukács Julianna (programkoordinátor, Tempus Közalapítvány)

Megjelent a Tempus Közalapítvány „Pályázati Pavilon” magazinjának 2011. tavaszi számában.